

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	15
1. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ: (1821-1828)	19
1.1. Η κατάσταση στην εκπαίδευση	19
2. Ι. ΚΑΠΟΛΙΣΤΡΙΑΣ: Ο ΘΕΜΕΛΙΩΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	23
2.1. Η οργάνωση της εκπαίδευσης	23
2.2. Το Ορφανοτροφείο της Αίγινας	26
2.3. Αποτίμηση	31
3. Η «ΒΑΥΑΡΟΚΡΑΤΙΑ» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – Η ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	35
3.1. Η οργάνωση της εκπαίδευσης	35
3.1.1. Δημοτική εκπαίδευση	36
3.1.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	37
3.1.2.1. Το «Ελληνικό» σχολείο	37
3.1.2.2. Το Γυμνάσιο	39
3.1.3. Ανώτατη εκπαίδευση	41
3.2. Αποτίμηση	41
4. ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ 1895	47
4.1. Η περίοδος (1863-1880)	47
4.1.1. Η κατάσταση στην εκπαίδευση	47
4.2. Η περίοδος του προβληματισμού για μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση (1880-1895)	52
4.2.1. Η ερβαρτιανή παιδαγωγική	52
4.2.2. Η μέθοδος διδασκαλίας του Herbart (συνδιδασκική)	53
4.2.3. Η κατάσταση στην ελληνική εκπαίδευση την περίοδο 1880-1895	55

5.	Ο ΝΟΜΟΣ ΒΤΜΘ΄ ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1895	58
5.1.	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	58
5.2.	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση / Ελληνικό σχολείο και Γυμνάσιο	60
5.3.	Ο θεσμός του επιθεωρητή και του Εποπτικού Συμβουλίου	61
5.4.	Αποτίμηση	62
6.	ΤΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ 1899	66
6.1.	Τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του 1899	66
6.2.	Αποτίμηση	68
7.	Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1900-1913	71
7.1.	Η κατάσταση της εκπαίδευσης	71
7.1.1.	Το γλωσσικό ζήτημα	71
7.1.1.1.	Η «γέννηση» της καθαρεύουσας	75
7.1.2.	Τα «Ευαγγελιακά»	78
7.1.3.	Οι πρωτοβουλίες του Φ. Φωτιάδη και του Ι. Παυλίδη για τη βελτίωση της ελληνικής εκπαίδευσης	79
7.1.4.	Τα «Ορεσטיακά»	80
7.1.5.	Το Α΄ Ελληνικό Εκπαιδευτικό Συνέδριο	80
7.1.6.	Ο σύλλογος «Εθνική Γλώσσα»	81
7.1.7.	Το Ανώτερο Δημοτικό Παρθεναγωγείο του Βόλου	82
7.1.8.	Ο Εκπαιδευτικός Όμιλος	85
8.	ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ 1913	89
8.1.	Παρουσίαση των εκπαιδευτικών νομοσχεδίων του 1913	89
8.2.	Αποτίμηση	90
9.	Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1917	93
9.1.	Τα περιεχόμενα της μεταρρύθμισης του 1917	93
9.2.	Αποτίμηση	95
10.	Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1929	99
10.1.	Η κατάσταση στην εκπαίδευση την περίοδο 1920-1928	99
10.1.1.	Το Μαράσλειο Διδασκαλείο	100
10.1.2.	Η Παιδαγωγική Ακαδημία	102
10.1.3.	Τα «Διδασκαλειακά»	102
10.1.4.	Θ. Κάστανος – Ένας άγνωστος παιδαγωγός	103

10.2. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1929	104
10.2.1. Στοιχειώδης (πρωτοβάθμια) εκπαίδευση	105
10.2.2. Μέση εκπαίδευση	106
10.2.3. Ο νόμος 4799/1930 «Περί ανεγέρσεως διδακτηρίων	107
10.3. Αποτίμηση	108
11. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1933-1960	112
11.1. Οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες	112
11.2. Η εκπαίδευση στη διάρκεια του καθεστώτος Μεταξά (1936-40)	117
11.3. Τα εκπαιδευτικά γεγονότα κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής και του εμφυλίου πολέμου (1941-1949)	119
11.4. Η εκπαίδευση στη δεκαετία του 1950 και στις αρχές της δεκαετίας του 1960	123
12. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1964	133
12.1. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1964	133
12.2. Αποτίμηση	138
13. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967-1974)	144
14. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1976	148
14.1. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1976	149
14.2. Αποτίμηση	152
15. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1982-1985	157
15.1. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1982-1985	157
15.1.1. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	158
15.1.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	159
15.1.2.1. Γυμνάσιο	159
15.1.2.2. Τεχνική Επαγγελματική Σχολή	159
15.1.2.3. Λύκεια	160
15.1.3. Τριτοβάθμια εκπαίδευση	161
15.1.4. Ειδική αγωγή	162
15.1.5. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	162
15.1.6. Από τον επιθεωρητή στον σχολικό σύμβουλο	163

15.2. Αποτίμηση	164
15.3. Η κατάσταση στην εκπαίδευση μετά τη μεταρρύθμιση του 1982-1985	169
16. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΑΙΩΝΑ	171
16.1. Η εκπαίδευση την περίοδο 1990-1993	171
16.2. Η «μεταρρύθμιση Αρσένη»	173
16.3. Αποτίμηση	178
16. 4. Η ιστορία επαναλαμβάνεται	181
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	183